

STANOWISKO NR 1.2019
RADY GMINY GOLUB-DOBRZYŃ

z dnia 28 stycznia 2019 r.

w sprawie aktualnej sytuacji w rolnictwie, problemów rolników i mieszkańców wsi po spotkaniu organizowanym przez Wojewodę Kujawsko – Pomorskiego pod patronatem Ministra Rolnictwa „Razem dla Kujaw i Pomorza”

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 594 z późn. zm.¹⁾) i § 24 ust. 2 pkt 5 Statutu Gminy Golub-Dobrzyń (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2018 r. poz. 5056) Rada Gminy Golub-Dobrzyń wyraża następujące stanowisko:

1. Rolnicy są niezadowoleni z aktualnego systemu szacowania. W szczególności dzielenia upraw na kategorie glebowe, zjawisko suszy dotyka wszystkie rośliny. Niestety skutkiem tego nie wszystkie rośliny na terenie gminy są szacowane chociaż ich stan jest niezadowalający co rolnicy zgłaszają w protokołach. Dla samorządów to również olbrzymie obciążenie. Czego przykładem jest m. in. susza w 2018 roku. Pracownicy i członkowie komisji szacujących pracują często w godzinach ponadwymiarowych i społecznie. Ponadto złośliwe komentarze skierowane do członków komisji powodują, że nie chcą oni w przypadku kolejnych kataklizmów brać w nich udziału. Sporządzając protokoły bazujemy na wnioskach rolników i ich oświadczeniach o powierzchni upraw. Niewielkie niezgodności w areale upraw deklarowanych przez poszkodowanych nie powinny mieć wpływu na wypłatę świadczeń z ARiMR, to jednak spowodowało konieczność wielokrotnego poprawiania protokołów. Zmiana rozporządzenia w sprawie szacowania strat w trakcie procesu szacowania i stanowisk organów administracji rządowej odbijała się na pracujących społecznie członkach komisji szacujących, wywoływała konieczność wielokrotnego poprawiania protokołów. Nie zgadzamy się z krytyką jaka spotkała nas ze strony przedstawicieli administracji rządowej i uważamy ją za krzywdzącą. W sprawnym przeprowadzeniu zadania pomagali społecznie sołtysi, radni i wielu pracowników urzędu. Najkorzystniejszym rozstrzygnięciem w naszej ocenie powinna być zmiana samego systemu szacowania strat, jak również szacowanie i rozpatrywanie wniosków przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która jest najbliżej rolnika, ponadto posiada wszelkie informacje niezbędne do sporządzenia protokołów. Koniecznym wydaje się również utworzenie funduszu, z którego środki przeznaczono by na obsługę prac komisji kłaskowej, dotychczas koszty te pokrywał samorząd.

2. Na terenie Gminy Golub-Dobrzyń, działa 9 wiejskich spółek wodnych. Ich budżety pochodzące ze składek członkowskich rolników i pozyskanych dotacji są niewielkie. Zarządy tych spółek działają społecznie dbając o urządzenia melioracyjne szczegółowe. Dokumentację prowadzą we własnym zakresie. Wprowadzenie w drodze ustawy Ordynacja podatkowa obowiązku składania deklaracji wyłącznie za pomocą środków komunikacji elektronicznej powoduje konieczność wyrobienia płatnego kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub skorzystania z usług biura rachunkowego. Środki spółek są niewielkie i w wielu przypadkach zawarcie umowy z biurem rachunkowym spowodowałoby pochłonięcie wszystkich składek. Ustawodawca mógłby zrobić ukłon w stronę takich społeczników pozwalając na składanie deklaracji dalej w formie papierowej np. ze względu na kryterium dochodowe, bądź autoryzowanie takich deklaracji innymi danymi autoryzującymi. Problem ten dotyczy również stowarzyszeń, towarzystw i innych małych podmiotów, których działalność statutowa w większości służy poprawie życia mieszkańców wsi, ich aktywizacji i podtrzymywaniu i upowszechnianiu tradycji narodowej, pielęgnowaniu polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

3. Krzywdzące i niesprawiedliwe w opinii rolników naszej gminy, w szczególności producentów trzody chlewnej jest wprowadzenie w ustawie o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej dodatku w wysokości 30 litrów dla każdej dużej przeliczeniowej jednostki bydła. Producenci trzody też muszą wyprodukować pasze, zadać je zwierzętom itd. Tym bardziej, że sytuacja ekonomiczna producentów wieprzowiny jest aktualnie bardzo trudna.

4. W opinii rolników naszej gminy sytuacja w hodowli trzody chlewnej jest tragiczna. Wielu gospodarzy już zlikwidowało produkcję. Niskie ceny żywca nie pokrywają kosztów produkcji. Brak środków na dostosowanie gospodarstw do wymogów bioasekuracji. Wielu rolników wini za to politykę państwa, która powinna polegać na ograniczeniu importu wieprzowiny, możliwość ubezpieczenia stad od m.in. ASF z dofinansowaniem Państwa, przeciw chorobie roznoszą państwowe zwierzęta jakimi są dziki. Rolnicy z Gminy Golub-Dobrzyń z niepokojem obserwują bardzo trudną sytuację hodowców trzody chlewnej. Od kilku miesięcy ceny skupu żywca są tak niskie, że wielu rolników jest na skraju bankructwa. Do tego dochodzą niepokojące informacje o wielkim niekontrolowanym przez służby weterynaryjne imporcie półtuszy, nawet tych głęboko zamrożonych z Belgii z roku 1996. Również wielkie korporacje działające w Polsce importują znaczne ilości żywej trzody z Litwy z obszaru objętego ASF. Hodowcy trzody chlewnej z naszej gminy są zdesperowani. Nie chcą słuchać ciągłych obietnic o poprawie sytuacji w tym temacie, lecz oczekują zdecydowanych działań Rządu, aby w najbliższym czasie poprawić trudną sytuację na rynku trzody chlewnej. Polska nie musi wspierać hodowców z Niemiec, Danii, Belgii czy Holandii stwarzając warunki do tuczu trzody w tzw. Tuczu nakładczym, który niepokojąco szybko rozwija się w naszym kraju.

5. Jak przedstawiali prelegenci na spotkaniu inauguracyjnym „Razem dla Kujaw i Pomorza” alternatywą dla rolników ma być sprzedaż bezpośrednia czy rolniczy handel detaliczny jednak i te rozwiązania również mają ograniczenia jak rejestracja, prowadzenie dokumentacji czy konieczność korzystania z ubojni. Sprzedaż bezpośrednia czy rolniczy handel detaliczny nie jest alternatywą dla gospodarstw wielkotowarowych.

6. Objęcie całego kraju jednym programem działań dla ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych poprzez wprowadzenie rozporządzeniem „Programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych” pogarsza trudną sytuację rolników prowadzących produkcję zwierzęcą. Powoduje wzrost kosztów producentów trzody i bydła i jest ogromnym zaskoczeniem dla wielu rolników.

7. Mieszkanki, członkinie Kół Gospodyń Wiejskich są głęboko poruszone ustawą o KGW. Wprowadzenie jej na koniec roku, w bardzo gorącym czasie przygotowań świątecznych, bez jakichkolwiek konsultacji z zainteresowanymi budzi wiele kontrowersji i pytań. Organizacje te posiadają ponad 150 – letnią tradycję. Nowa ustawa jest nieprecyzyjna. Panie mają wiele wątpliwości jak: obowiązek czy możliwość rejestracji koła, prowadzenie dokumentacji, rozliczenia działalności, jednorazowość czy trwałość pomocy finansowej z ARiMR, możliwość powstania koła w sołectwie (na terenie gminy jest kilka sołectw, w których skład wchodzi kilka wsi, przysiółków czy osad dotychczas tworzyły jedno koło). Co z dotychczasową przynależnością do Kółek Rolniczych, czy ich związków, czy mogą Panie dalej działać na podstawie przepisów dotychczasowych?

8. Jako samorządowcy w związku z trudną sytuacją w wielu obszarach rolnictwa popieramy postulaty strajkujących rolników w innych częściach kraju.

9. Apelujemy do Rządu o szybkie i skuteczne działania, które pozwolą uratować polskich rolników przed bankructwem.

Przewodniczący Rady
Gminy Golub-Dobrzyń

Artur Kaszyński

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w : Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432 i poz. 2500

Uzasadnienie

Stanowisko zostało opracowane w związku ze spotkaniem zorganizowanym przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego pod patronatem Ministra Rolnictwa „Razem dla Kujaw i Pomorza” w dniu 24 stycznia 2019 r. i zawiera opinię o bieżących problemach mieszkańców Gminy Golub-Dobrzyń.